

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Luni-a, Mèrcuri-a, Vineri-a ser'a, si Dominic'a deminét'a.

Canclerari'a Redactiunii :

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 32.

Locuinti'a Redactorului :

Malulu inf. alu Dunarii, Nr. 19.

Scrierile nefrancate nu se voru primi decâtu numai de la corespundintii regulari ai „Federatiunii“

Articlii tramisi si nepublicati se voru arde.

Pretulu de Prenumeratiune :

Pro trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pro siesse luna . . . 7 fl. 50 cr.
Pro anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romania :

4 galb. pro anu, — 2 galb. pro 1/2 de anu, — si 1 galb. pro 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni :

10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a timbrale pentru fiesca care publicatiune separatu. In Loculu deschisu

20 cr. de linia

Unu esemplariu costa 10 cr.

Pesta, 19. / 31 ian. 1868.

Revist'a nostra politica de asta-di o incepemu cu inregistrarea unei noutâti imbucuratorie pentru Romanii libera, pentru tota Romania. Missiunea dlui Dem. Brateanu, aginte alu statului romanu incepe a avè rezultatele dorite. Una insarcinare principala ce i-a incredintu Domnitoriulu Romaniloru, au fostu de a staru la curtile poteriloru respective, pentru desfiintarea jurisdictiunii consularie. Cunoscandu politic'a traditionala a guvernului de Vien'a, marturisimu câ nu av'am sperare, ca inceputulu favorabilu sê se pota face chiaru prin cabinetulu de Vien'a. Cu atâtu mai mare multumire primimu scirea câ politic'a inaugurata in afacerile straine prin noulu ministeriu imperialu, au ruptu cu traditiunile cele ruginite. Analoga procedere ar fi de doritu si d'in partea celoru doue ministere cis-si transaitanice in afacerile interne, dar aici principiulu dualisticu, carele s'au adoptatu, pune pedece nevinse, încâtu putiena sperare avemu câ aceste voru potè face ce-va-si intru interesulu impacârii poporeloru, chiaru si candu ar vre dora respectivele ministere, pentru câ sunt legate prin unu sistemu falsu. Va veni inse timpulu candu se voru convinge câ baza nu e buna si câ prin urmare nu se pote urmâ pre d'ins'a redicarea edificiului, ci câ sêu trebuie schimbata sêu celu putienu largita si intarita cu materiale mai solide. Scirea cea noua e :

Cabinetulu de Vien'a aprinsu resolutiunea de a desfiintâ consulatulu seu generalu d' in Bucuresti si a-lu locu prin unu aginte politicu (chargé d' affaires). Pana la acredetarea noului insarcinatu cu afacerile politice, D. Ederu, generalu consulu pana acum, va functiuna in calitatea cea noua. Dsa este meritul de solu la curtea de Atena. Crèdemu câ cele lalte poteri nu voru intardiâ a firmâ acestu esemplu in tota privint'a loialu fatia cu guvernulu Romaniei, care este in stare a da tote garantiele ce pote intinde unu statu modernu, pentru securitatea supusiloru straini. — Unele diurnale reactionarie d'in Vien'a se supera pentru acestu actu liberalu alu cabinetului Viencesi si observeza, câ prin acest'a consciint'a de demnitate a statului romanu se va intari si mai multu. Da, vedi bine, ast'a o dorescu toti Romanii, si trebuie sê o springesc si guvernulu Austriei, carele in imperiulu sêu are trei milioane de romani. — De almintrea consciint'a demnitâti statului romanu nu se redica atâtu prin procederile, fie câtu de favorabile si amice a le poteriloru straine, câtu si mai vertosu prin poterea intrinseca ce o scie desvoltâ unu statu. Guvernulu actualu alu Romaniei este insu-si consciu demnitâti sale si face de storce si de la altii recunoscerea acesti demnitâti calcate pana acum'a. Fericitâmu pre guvernulu celu patrioticu alu Romaniei pentru energie'a portare a sa, astfelu respectati fiindu fratii nostri, vomu fi si noi mai bine in viitoriu. Salutâmu pre de alta parte politic'a cea sanetosa a cabinetului austriacu, prin carea au luat elu insu-si iniciativ'a, unu meritul acestu-a nedisputaveru, prin care cascade simpatiele poporului unui statu vecinu, dar cascade inca respectulu si aderint'a a trei milioane de supusi, necagit ce e dreptu prin inaugurarea dualismului in modulu carele s'au pusu in lucrare, dar cari n'au perdutu credint'a intru dreptatea si bunetatea Domnitoriului loru, si au temeiu a sperâ câ viet'a loru natiunala si desvoltarea ei voru primi garantia multumitoria.

Desbaterile in siedint'a de alalta eri (29.) a delegatiunii ung. au cursu cu infocare a supr'a unoru cestiuni de formalitate, cari si aflara espressionu in doue interpelatiuni si in desvoltarea loru devenira cestiune de principiu. In poterea art. 12 alu legii

d'in 1867. delegatii ung. protestara adoca, in contr'a numirei „ministeriu imperialu“ prin carea s'ar involve subordenatiunea principala a Ungariei si prin urmare s'ar vatamâ autonomi'a ei. Delegatiunea ung. pretinde a se numi „ministeriu comune“ si membrii stangei, la intemplan candu nu s'ar da respunsu multiamitoriu nu voru sê iee parte la desbaterea bugetului. — Frecârile se incepu, dar cu tote câ fauritorii dualismului afirma câ numai inceputulu e greu, dupa parerea nostra acestu inceputu este inceputulu nenumeratelor frecâri cari au sê urmeze inca de acum innainte ca consciintia firesca a funestului principiu. „Spatele calului comune sunt ranite,“ (közös lónak turos a háta) dice unu proverbu magiaru. Éra altulu nentiescu dice „Friss Vögel oder stirb.“ Noi ca spectatori vomu observâ sê vedemu, care va insielâ sêu inghitâ unulu pre altulu.

Espunerea financiara a dlui Magne raportorulu comisiunii Corpului legelat. fr. au parutu in „Monitorulu“ d'in 27. l. c. Imprumutulu figureza cu o suma de 440 milioane franci, a se emite pre calea subscripsiunii publice si versamentulu s'ar cfeptu in 20 de termini, de luna in luna. D'in acesta suma, 187 mil. s'ar intrebuintâ pentru transformarea materialului ostiloru continentale si marine, prisosulu pentru suplenirea deficitelor pana la an. 1869. inclus. Detori'a flotanta (pendinte) face 936 milioane. Inse bur's'a au primitu bine espunerea, câ-ci de se si ceru bani multi, se spune celu putienu destinatiunea loru. Patriotismulu francesiloru e neobositu, pretindu inse mereu ca guvernulu sê reintre pre calea democratica de unde au esitu si de la care s'au abatutu, sê dee libertâti drepturile sale neprescriptibile si sê se lapede de tota politic'a de intreventiune in afara si a nume in cestiunea Romei. Mari silintie s'au pusu in giurulu imperatului, de a-lu induplecâ intru acestu intielesu, dar pana acum fâra de rezultatu.

Noulu ministeriu elinescu nu va avè vietia indelungata. Dupa scirile mai noue de la Aten'a, imparechiare adanca domnesce intre ministeriu si Camera. Majoritatea adunârii erâ pentru cabinetulu lui Cumunduru, carele s'a retrasu; ceilalti ministri n'au fostu alesi d'in sinulu parlamentului, si acest'a e o situatiune anormala, carea nu se pote regularisâ decâtu sêu prin desfiintarea Camerei actuale, sêu prin constituirea unui cabinetu nou, luat d'in sinulu majoritâti parlamentarie. Impregiurare, ce se ivesce adese ori in viet'a constitutiunala.

Emancipatiunea Evreiloru.

(Vedi. Nr. 7. 8.)

In articulu de asta-di avemu sê dâmu, corespundintelnu d'in pârtile Beinsului, respunsulu ce ni l'au cerutu. Avemu inse sê indreptâmu d'in capulu locului acca parere gresita a dsale câ Evreii s'ar fi emancipatu d'in generositatea magiariloru. Este preadeveratu câ elementulu magiaru nu numai predomnesce, dar si domnesce in dieta, cu tote aceste, legile ce se facu in dieta sunt effuint'a corpului reprezentativu alu tieri intregu, deci a totoruru factoriloru nu numai alu elementului magiaru. Mai de parte, actulu emancipatiunii n'au fostu gratia, ci au fostu unu tributulu spiritalu umanitariu alu seculului; daca omenii câte o data facu d'in necesitate vertute, este dovada de intieptiune politica, precum fusese si actulu desrobirei tieraniloru la 48. cu tote aceste magiarii l'atribuescu generositâti boieriloru unguresci. O praeclaros ovium tonsores . . . daca ar fi fostu atâtu de generosi, nu acceptau pana sê-i silesca evnemintele cele cutrietorie, cari bagase sant'a frica pana la ose, ca sê desrobesc pre bietii tierani, si nu ar staru merèu prin segregare, comasare, procese urbariale, totu atâte titluri si „modus reacquirendi“

de a mai luâ de la tierani d'in câtu li au fostu datu legea. E unu secretu publicu in tier'a nostra, câ neci unu procesu urbarialu nu au potutu cascade tieranii fatia cu domni loru de mai nainte, ferice de cei ce s'au impacatu de tempuriu si cari au avutu de a face cu domni mai umani si cu consciintia.

De almintrea trebuie sê indreptâmu de alta parte si gresit'a parere a corespundintelnu, ca si candu diet'a ar fi emancipatu pre Evrei d'in motivulu câ acesti-a, nevrendu (dora nepotendu? Red.) a formâ o natiunaltate separata in Ungaria, bucurosu se contopescu in elementulu domnitoriu, carele actè este celu magiaru. Cu tote câ cunoscemu bine tendint'a de a magiarisâ tote natiunaltâtile Ungariei, tendintia carea domnesce la guvernulu ca si la dieta, trebuie sê respingemu totu-si parerea de mai susu, câ acestu motivu ar fi fostu, carele au induplecatu pre parintii patriei la actulu emancipârii, — neci decâtu, magiarisarea Evreiloru se operâ si s'ar fi operatu si fâra de acestu impulsu. Caus'a e forte simpla. Evreii nu sunt natiunaltate, prin urmare neci nu potu formâ un'a, nu atâtu d'in cauza ca sunt resfirati, si putieni la numeru, ci mai multu pentru câ nu au limb'a loru propria. Ceea ce i-au sustienutu in izolarea loru au fostu relegiunea cea persecutata. Daca Evreii d'in Ungaria parasescu limb'a cea nentiesca si primescu cea magiara, nu pricepu cum facu ei vre unu servitiu mai esentialu elementului magiaru, decâtu loru-si, ei lucra intru interesulu propriu. Impregiurarea câ unii, ici colo, precum si corespundintele invetia limb'a romana si „tieu cu satulu“, este unu lucru firescu si unu argumentu totu in favorea nostra, cari sustienemu câ Evrei tienu cu poterea. La noi in Ungria preste totu voru tiene cu magiarii, ici colo in muncie, unde altu elementu dâ semne de vietia, nesmintitu si intieptiesce se voru alipi de acestu-a. Dar d'insii voru tiene pretotindene cu satulu, câ-ci numai asiè li pote veni mai bine la socotela.

La silogismulu facutu in privint'a necompetintiei dietei de a mai face legi valide d'in cauza, câ dupa decretarea emancipârii Evreiloru, diet'a nu ar mai fi adeverat'a reprezentantia a poporului, nefiindu reprezentatu unu factoru nou recunoscutu prin lege, avemu sê observâmu câ insu-si corespundintele au trebuitu sê sentiesca binisioru slabitiunea argumentului sêu, pentru câ n'au staruitu a-lu ramimâ cu altele numai cu captiositate. Lasâmu partea juridica a cestiunii ca sê o desbata doctorii in legi si alti omeni de specialitate, noi vomu amintâ numai unele consideratiuni politice si statistice.

Evreii in Ungaria abiè facu o poporatiune de 800,000 suflete, prin urmare stau in disproportione mare cuintregu numerulu locuitoriloru reprezentati in dieta, deci o neinsemnata minoritate nu este reprezentata inca, fatia cunemarginiti'a majoritate si ai careia reprezentanti au datu dovada de sentiulu loru de ceuitate prin acea câ emancipara pre Evrei, nu se pote presupune totu atunci câ pana la nouele alegeri ar face vre o lege in contr'a Evreiloru. Dar a fara de acest'a terminulu alegeriloru celoru noue e aproape, éra pana atunci inca, Evreii sunt reprezentati prin deputatii acci-a, cari reprezenteza si alte poporatiuni d'in cercurile loru, in cari locuescu si Evreii. Câ-ci nu trebuie sê perdemu d'in vedere câ Evreii nu facu natiune, neci macaru o massa compacta, astfelu câtu ne indoimu daca a fara de suburbiulu „Teresianu“ alu capitalei, voru reusi unde-va aiurea de a-si potè alege unu deputatu d'in sangele si de religieuna loru. — Nu vremu sê negâmu câ in poterea averiloru materiale Evreii nu ar fi si ei unu factoru in tiera, dar unu factoru fâra de tipu natiunali si aici diace tota cestiunea.

Cu totul alta fatia ar ave cestiunea candu ar fi vorb'a de unu poporu care ocupandu unu teritoriu in masse compacte, are vietia natiunale, si totodata tote criteriile unui faptoru politicu; da, atunci ar fi o cestiune forte ponderosa, si daca acestu poporu ar face d. e. aproape jumetate séu pote majoritatea locuitoriloru tieriei, atunci nu incape indoiela că diet'a, dupa recunoscerea unui asemenea factoru, n'ar mai potè aduce legi valide fără concursulu acestui-a prin reprezentantii séi. Diet'a, in asemenea casu, ar trebui sé se dissolve si sé publice noue alegeri.

Asemene casu s'a ivitu la an. Dlui 1848. in Transilvania. Diet'a feudala a Trniei, impinsa de spiretulu timpului, si mai multu de frica, pentru că tieranii nu mai vrea sé faca clac'a (robotele), proclamâ desrobirea tieraniloru, dar facu totodata funest'a gresiela de a decretatu „uniunea“ cu Ungaria fără ca sé intrebe pre poporu, carele nu potea fi reprezentatu. Si poporulu era tier'a, era *doue milioane* de omeni, fatia cu câte-va miu de privilegiati, dar boerii cari decretase uniunea pentru „*nemzetegység*“-ulu magiariloru, respundeà la protestulu poporului „la Pest'a! la Pest'a!“ se voru deslegà cestiunile cele vitale a le lui. Adeca boerii feudalisti candu desrobira poporulu totodata lu si vendurà cu tiera cu totu. De aici urmâ versare de sange si discordia, carea nu au mai incetatu, si nu va incetâ pana nu se va reparà reulu, dandu-se poporului satisfactiunea cuvenita. — La acestu casu dicu, se pote aplicà in tota puterea cuventului, ceea ce d. corespundentele socotise a se potè aplicà si la cestiunea emancipârii Evreiloru, si se pote cu atâtu mai vertosu, fiindu că nu era numai cestiune de legi simple, ci era si este vorb'a de nemicirea autonomiei si nedependentiei unei tiere, si fusiunea ei in alt'a, ceea ce este unu lucru de cea mai mare importantia si eu d'in parte-mi negu chiaru si unui corpu reprezentativu dreptulu de a potè decide a supr'a esistintiei politice a unui statu; la acest'a se recere vointia poporului intregu, manifestata liberu prin sufragiulu universalu.

Candu diet'a Ungariei ar vre sé incorporeze, séu sé fusiuneze Ungaria cu unu altu statu, nemicindu esistintia ei, nu ar avè dreptu la asemenea actu, i-l'ar contestà poporulu suveranu carele singuru are dreptulu prin votulu universalu a despune a supr'a patriei sale.

Aceste sunt parerile mele a supr'a cestiunii sollevate prin crspdtele beusianu. *Cat. Cens.*

Diet'a Croatiei.

In siedintia dietei Croatiei tienuta la 28. I. c. s'a primitu cu putiene modificâri ne esentiale urmatoriu lu proiectu de adresa:

Maiestate imp. reg. apostolica!

1. Diet'a Dalmatiei, Croatiei si Slavoniei, intrunita in Zagrabia la prea gratios'a conchiamare a Maiestati tale, a intielesu d'in prea naltulu rescriptu de la 26 opt. 1867 acea intentiune parintesa a Maiestati tale, ca tote referintiele de dreptu publicu a le acestui regatu pan' acum ne deslegate, sé se deslege definitivu pre calea invoielei libere.

2. Pentru a satisfice provocârei Maiest. tale, diet'a sitione de cea mai santa detorintia a susterne, prin acesta adresa umilita, cu deplina sinceritate, espressionea acoloru dorintie si vederi de capetenia, cari o voru conduce in oper'a de mare insemnate, ce-i stâ inainte.

3. Inainte de tote trebuie sé esprimemu bucuria, cu care natiunea regatului Dalmatiei, Croatiei si Slavoniei se pleca cu credintia si umilitia omagiale inainte a Maiestati tale, ca inaintea regelui incoronatu legalminte cu coron'a santului Stefanu.

4. Numai de ace'a trebuie sé ne para rêu, că puterea neincungiurabile a relatiuniloru n'a concesu reprezentatiunei natiunei a-si validâ dreptulu si detorintia cea mai santa de a colucrà la compunerea diplomei inaugurala si de a luà parte la actulu solenu alu incoronatiunei Maiestati tale, de si n'a fostu in stare a impedeà insufletirea cu care natiunea acestui regatu a urmaritu si scribatu acelu actu solenu.

5. D'in straformarea imperiuului amintita in prè naltulu autografu vedemu, că statulu este asiediatu pre bazea, care singura pote corespunde drepturiloru istorice si de statu, si care cu atât'a este o garantia mai mare pentru unu vointoruu mai bunu, cu câtu si provinciile ereditarie a le Maiestati tale s'au facutu partasie constitutiunei.

6. Conformu acestor'u, acesta credintiosa dieta recunoscè deplinu necesitatea unitatii de statu, intonata si de Maiest. ta, care cuprinde tote regatele si provinciile coronei santului Stefanu, care se radiema pre bazea sanctiunei pragmatice de la 1723, si care se va esprime acum prin delegatiunea regatelor si provincioloru ungueresci precum si prin o

representantia ce va intruni tote afacerile comuni a le regatelor si provincioloru amintite.

7. D'in acesta cauza credintiosa dieta dechiara, că, indata ce se va pune capetu nesecuritatei situatiunei, bucurosu primesce in delegatiunea ungueresca acelu locu, carei-compete ca reprezentantiei Dalmatiei, Croatiei si Slavoniei tienatorie de coron'a ungueresca.

8. Inse ca acesta nesecuritate si situatiune nesuportabile, care impiedeca desvoltarea intereselor celoru mai sante a natiunei, sé-si ajunga câtu mai curendu capetulu, si sé se intaresca de nou federatiunea avitica intre Ungaria, Dalmatia, Croatia si Slavonia, diet'a acest'a se folosesce de ocaziunea data de Maiestatea ta, spre a se apucà — tienendu-se strinsu de principiile fundamentali ale constitutiunei si de glorios'a memoria a trecutulu istoricu, ca natiune libera cu natiune libera — de oper'a de impaciuire si unire cu Ungaria, si spre a-o inclià spre avantagiulu ambeloru pârti.

9. La acesta opera, diet'a Dalmatiei, Croatiei si Slavoniei va avè in vedere concludulu dietale de la 1861 despre referintiele esistintia fatia cu Ungaria, care Maiest. ta te-ai induratu prea gratiosu a-lu sanctiunà ca punctu de plecare in pertractârele cu Ungaria si care concludu, — recunoscandu că Dalmatia, Croatia si Slavonia se tienu de coron'a ungueresca si punendu in prospectu o legatura factica mai strinsa cu Ungaria, — nu este nici nu pote fi contrariu unitatii de statu a regatelor si provincioloru acestei corone.

10. Pornindu d'in acestu punctu de vedere, acesta umilita dieta nu se indoieste că fără scadiementulu acestei unitatii de statu, nedependentia natiunale — cu privire la deplin'a autonomia a tieriei si la legelatiunea corespundentia acestei-a cum si in privintia integritatii teritoriale a tieriei — va da garantie indelustorie.

11. Maiestatea ta, in ingrigirea-ti parintesa esti totde-un'a gat'a a implini dreptele dorintie a le natiunei credintiose si asiè te vei indurà a recunoscè că regatulu treiunitu pre langa tota impacatiunea cu Ungaria nu se pote desvoltà pre calea vietiei constitutiunale, cum trebuie sé se 'ntemple, dupa cerintiele tempului innaintatoriu, daca pârtile lui integritorie esentiale suntu despartite de elu si daca integritatea teritoriale a tieriei remane scirbata.

12. De ace'a pasiesce acesta dieta inaintea Maiestati tale, punendu-si tota increderea in intieptiunea si dreptatea de domnitoriu, cu acea umilita rogare, ca in privintia incorporarei Dalmatiei la acestu regatu, cum si cu privire la incorporarea confiniulu militare, conformu prè'nalteloru promissiuuni cu deosebire acelei de la 8 nov. 1861, se te induri prea gratiosu a aduce tãstu mai curendu regulaminte corespundentorie, si inea cu atâtu mai virtosu, că-cî regularea referintieloru nostre de dreptu publicu cu Ungaria si cu imperiuulu intregu se apropia de tient'a dorita si a sositu tempulu, in care Maiest. ta te-ai induratu a pune in prospectu pertractarea si deslegarea acestei cestiuni.

13. Acesta umilita dieta de si recunoscè greutãtiele si piedeele ce stau in calea desolvorei totale a institutiunei confiniulu militare, totu-si cuteza de alta parte a riscà acea afirmare, că fără de scadiementulu intereselor monarchiei s'ar potè incepe successiv'a de solve a acestei institutiuni si incorporarea confiniulu militare cu tier'a mama.

14. Esemplu splendidu pentru asemenea desolve successiva se pote affi in tempulu de curendu trecutu, candu s'au desolvatu adeca fostulu confiniu militare d'in Transilvania si prin acest'a s'a documentatu că se pote efeptu in prasse, pentru că prin acest'a nu s'a escatu neci unu feliu de turburare nici in sistem'a de statu neci in cea de aperare.

15. Atare procedere ar' corespunde viuei dorintie a natiunei regatelor Dalmatiei, Croatiei si Slavoniei, necesitatei esentiale si pretensiuniloru legali, si intre altele ar' formà inceputulu d'in care cu tempu cestiunea incorporarei confiniulu militare s'ar deslegà prin desvoltare naturale.

16. Pre langa tota promptitudine cu care se apuca acesta dieta credintiosa de gigantic'a problema ce i-si asemnatu Maiestatea ta, totu-si nu pote delaturà cu tacerea acea despusetiune, provisorie intrata in vietia prin prè'naltulu autografu alu Maiest. tale de la 20 opt. 1867, cu privire la alegerea dietei presinte a Dalmatiei, Croatiei si Slavoniei.

17. Legea electotale si formarea dietei este dreptulu fundamentale alu fie-carei constitutiuni, pentru că pre acest'a se bazeza legelatiunea.

18. Din acesta cauza credintiosa dieta a Dalmatiei, Croatiei si Slavoniei nu pote trece cu vederea a nu protestà in principiu contra esercerei unilaterali a acestui dreptu fundamentale si a ori cârui altu dreptu preste totu, retienendu-si dreptulu de a luà parte la legei elect. in modu constitutiunale, daca se va infintia pre cale constitutiunale.

19. Intra-ace'a daca acesta dieta conchiamata pre base de alegere provisorie s'a dechiaratu gat'a a-si incepe lucrãrile, acest'a s'a intemplatu numai pentrucâ au silit'o consideratiuni politice mai inalte, cari cu privire la evinemintele decurse desaproba ori ce alta procedere contraria, ce ar' servi spre luminat'a dauna a natiunei si a tieriei.

20. Credintiosa dieta a Dalmatiei, Croatiei si Slavoniei fiindu tare convinsa despre ace'a că viersu petrunsu-i de sincerulu sentimentu alu credintiei omagiale va ajunge la anim'a parintesa a regelui séu, alege deodata deputatiunea regnicolare de 12 membri, cari voru porni la Pest'a indata ce se va impartesi dietei, că si diet'a ungueresca a emisu una deputatiune d'in acestu scopu.

Facemu sé urmeze aci una scire electrica d'in Zagrabia dto 27. I. c. in urmatoriele: „Diet'a uniu-nistiloru va sé primesca proieptulu de adresa magiario-unionisticu fără de vre-o desbatere mai mare. Locutientia n'a vrutu sé-i dee fostulu vicecomite Voncina concessiunea ceruta pentru unu diurnalu politicu, pentru că se teme că tienut'a foiei noue va fi natiunale, si libertatea magiara nu sufere diurnale opositiunale in Croatia.“ Adeca in Croatia nu se pote infintia unu diurnalu natiunale sub libertatea ungueresca, era la noi stau diurnalele natiunale sub libertatea „avertimentelor“, care e mai buna? Si un'a si cecalalta este — libertate ungueresca. — Precum am amintitu la inceputu proieptulu de adresa de mai susu s'a primitu cu putiene modificatiuni. In 29. I. c. se ceti a trei-a ora, apoi urmâ alegerea deputatiunei.

Epistol'a lui Persigny

despre detorintia legelatiunei in privintia pressei, adresata câtra redactorele diurnalulu „L'Indépendance Belge.“ (vedi „Feder.“ nru. 5. si 9.)

(Urmare.)

Si intr'aderu o potestate tare, natiunale, n'are de a se teme nici decãtu de libertatea discussiunei, ci d'in contra aro de a castigà totu de la aceea. In tempulu, in carele traimu, in carele, macaru cum sé fia form'a si natur'a guvernulu, opiniunea domnesce si guverneza in realitate, statulu are lipsa de a lasà sé se produca tote manifestatiunile spiritalulu publicu. Libertatea pressei e infrenarea abusuriloru poterei, a ambitiuiloru escesive, a intrigelor contrarie binelui publicu. Ea este miscamentulu ideiloru intiparitu in totu organismulu sociale si politicu; ea este cu unu cuventu pentru libertatea moderna aceea ce a fostu viet'a ardinta, pasiunata, inse fecunda a Forulu pentru libertatea vechia

Eu sciu că sunt spirete prudinti cari se temu de libertatea pressei d'in caus'a cercustãriloru particulari a le epocii nostre, in carea avemu de a fini nu numai opulu, greu in tote tempurile, in tote tieriele, de a fundà o dinastia, ci inea de a reconcilià la olalta elemintele contrarie a acestei lungi bataie sociali, numita revolutiunea francesca. Ce se atinge de mine, eu nu portu fric'a acest'a. Precum, in intielesulu dechiarãrei mele de odinora, la suirea pe tronu a lui Enricu IV, dupa 70 de ani de bataie de religiune, n'a mai fostu cu potintia de a pasiunà spiretele si de a armà cetatienii unulu incontra altui-a pentru séu contra transsubstantiatiunii, si capulu familiei de Bourbon potea dice, fără de a infricà pre Huguenoti: „Parisulu are dieu valore de o missa,“ — chiaru asiè si asta-di, dupa siepte-dieci de ani de lupte politice pentru séu contra acoloru-a-si idee, nu mai este nimicu de temutu pentru ciocnirea acestoru idee. Mergu mai departe.

Ver-care sé fie starea partiteloru cari mai remanu dupa pasiunile revolutiunei; ver-cari sé fie causele, cari le manutienu pe campuri atâtu de ostili in aparintia, ide'a-mama a revolutiunei in atât'a a petrunsu tote animele, a stramutatu tote consciintiele, încãtu omenii partiteloru celoru mai opuse au ajunsu a nu avè, dicundu asiè, decãtu acel'a-si limbagiu. Ascultati pre cei mai elocinti d'intre ei: dn. Berryer, d. Thiers, d. J. Favre, d. Rouher; sub standarde atâtu de deosebite si ver-care sé li fie cugetulu secretu, ei se paru a combate pentru acele-si interese, a profesà acele-si doctrine, a rechiamà acele-si lucruri, si a nu se deosebi unulu de altulu numai încãtu pentru realisarea mai multu séu mai putienu esacta, mai multu séu mai putienu deplina a acoloru-a-si principie.

Daca acosti omeni emininti aru fi pronunciatu odinora vorbiri fumose in mediu-loculu furoriloru epocii loru, cugetulu d'antãiu li-ar fi fostu sé se omora unulu pe altulu. Astadi inse, asemenea advocatiloru acoloru, cari primescu procesele fără de a avè pasiunile clientiloru loru, ei si-dau man'a d'in diosu de tribuna, si unulu dupa altulu si facu complimente pentru talontele loru. Candu o tiera a ajunsu pana aci, aceea e copta pentru libertate. A sositu tempulu ca sé i-se realizeze avantagiule, si imperatulu i-se va cuveni glori'a, că o-a intielesu mai antãiu.

Inse, mi-se va dice, cum ai potutu propune in an. 1852 regimulu avertisemintelor, avendu acèsta opiniune a supra libertatii? La intrebarea acest'a voiu responde categorice. Candu am avutu onorea de a propune acestu regimu si de a face ca elu sé se introducea in legea pressei, o dechiaru, precum am spusu-o in tempulu acel'a, că nu in contra libertatii de discussiune am voitu se inarmezu guvernulu. Eu eram departe mai cu soma de a presentà acestu regimu ca o institutiune durabile.

In tote ocaziunile, in cari mi-a fostu cu potintia a vorbi despre acel'a, n'am incetatu de a repetà, că elu nu potea fi decãtu transitoriu; si pote multi si-voru aduce a minte că inainte de câti-va ani mi-s'a presentatu prin „Moniteur“ unu feliu de avertisemintu pentru a-mi fi iertatu a-lu condemnà inainte de tempu, adeca inainte de ce esperientia ar fi demustratu insu-si capulu de statu, că câte abusuri si pericle aduce puterea arbitrară a guvernulu a supra pressei.

Incãtu pentru ratiunea, care m'a facutu a inventà atunci espedientulu avertisemintelor, éca-o: in presintia unui proiectu de lege, care nu era decãtu o reproductiune a legelatiunei precedinti a supra acestei materii, aducundu-mi a minte de tote agitatiunile, scandalele si violintiele, care acèsta d'in urma a lasatu sé se produca in trecut, aducundu-mi a minte de tota demoralisatiunea ce a generatu si de neinde-

tulirea ce a casionatu in tiera unu atare regimu plinu de ofense, de difamatiuni, de nedreptăți si calomnie in contra personelor si de atacuri in contra vietiei private, n'a fostu de lipsa ca s'è o studieu indelungatu, pentru a me convinge, că aceea erà rea. Si fiindu că atunci nu sciam, precum neci alții mai versati ca mine in studiulu dreptului, care s'è fie fostu vitiulu ascunsu a toturor acestora, mi-s'a parutu necesariu, pana ce se va nimeri o lege mai intielepta, de a scote prin unu remediulu poternicu tempurile d'antăiu a le instalatiunei nouliu guvernulu d'in bol'a, care a fostu atătu de funesta pentru guvernele precedenti.

Asta-di, si mai vertosu decandu man'a auctorității nu mai apesa press'a, e lesne de a observă vitiulu legislatiunei nostre. Vitiulu acest'a e forte singularu, pentru că elu nu provine d'in nesuficientia legiloru nostre penali, fără singuru d'intr'unu modu de procedura, care facundu mai de totu neaplicabile reprimerea delictelor de pressa in contra personelor, a casionatu tote abuserile trecutului si ar' potè inca favorisă rentorcerea acolora. Acēsta procedura este, carei-a se pote multiam că impunitatea a facutu s'è se nasca candu-va o clase intrega de malefactori, cari sub numele usurpatu de diurnalisti si scutiti dupa colonele unui diurnal, atacau si surprindeau pre trecatori, cerendu de la ei onorea s'eu bursa, ca-si furii de pre drumurile de tiera, bursa s'eu vietii'a.

Inse precum amu mantuitu prin perfectiunea organizatiunei nostre drumurile de facatorii de reu, cari le infestau, fără de a avè lipsa de a restringe, ei d'in contra ascurandu, libertatea cerculatiunei: asemenea amu potè asta-di prin o simpla stramutare de procedura nu numai fundă libertatea pressei, ci a-o scapă de catenele fiscali s'eu altele, cari a dese ori n'au fostu intrebuintate decātu spre a persecutā indirectamintense abuseri, cari nu cutezamu a le atacā in faccia. Apoi, fiindu că press'a seriosa, onesta si ridicata poste tote partitele, are mai multu interesu decātu nimene altulu, mai multu interesu de o mia de ori decātu insu-si guvernulu spre acestu rezultat, eu credu a-i face unu sierbitiu chiamandu-i luarea a minte a supra acestui punctu.

S'è vedemu dara vitiulu procedurii, care, indata ce se va restatori libertatea pressei, favoriseza acesta clase de facatori de reu. Acel'a se afla intregu in legea dtu 26 maiu 1819, lege curiosă, a carei-a fiesce-care dispusetiune porta tipulu evidente alu neesperientiei lucrurilor practice a libertății, si care de altmintre e contraria spiretului dreptului nostru criminale.

Si intr'adeveru legislatiunea nostra n'are numai de scopu a pedepsi, ci si a preveni; ea nu se marginesce ca-si legea barbariloru, cari ocupau teritoriulu nostru dupa decadintia imperiului romanu, de a pedepsi la plansorea părții vatamate. Ea nu considera, precum facea acēsta lege, că o crima s'eu delictu, ne denunciato, inceta de a fi crima s'eu delictu. Ea nu admite, pentru exemplu, ca ucigatoriulu, desdaunandu seu infricandu pre neamurile victimei, s'è se pota scote de la pedepsa prin suprimerea plansorei.

Legislatiunea nostra veghiandu in numele toturora a supra securității toturora, armata cu sabli'a justitiei, ea recerca nencetatu crimele si delictete comise in contra personelor si a lucrurilor, si le persecuta in numele statului, fără de plansorea, fără intreventiunea, fără incunoscintiară si insu-si in contra incunoscintiară părții interesate. Daca esti atacatu s'eu amenintiatu in averea ta, in person'a ta, in a femeii s'eu in a copilulu t'ei, o vedi venindu-ti in ajutoriu. Ea ti previne plansorile, ea i'a supra sa persecutarea in numele societății vatamate in unulu d'entre membrii s'ei, si pune in sierbitiulu causei tale in-se si poterele potestății publice. Tote aceste areta a unu poporu mare si a o civilizatiune mare.

Inse daca, prin o contradicere singularu, neaudita, nedreptatea, ce ti-s'a facutu, s'a comisu prin calea tipariului; daca, in locu de averea ta s'eu a trupului t'eu, s'au incercatu alții a-ti atacā mai multu decātu averea, mai multu decātu trupulu, adeca in-se si onorea ta; daca s'au incercatu a te calumniā inaintea lumei intregu, pre tine, pre femeii ta, pre coplii t'ei, si d'in ore-care cauza tu nu si cutezā a te plange, atunci, ca-si sub legea barbariloru, infamarea remane nepedepsita, pentru că, prin o exceptiune ce este o macula in codicele nostru, in poterea acesteii legi d'in 1819, actiunea reprimetoria este redusa la nepotintia. Acēsta institutiune maretia a ministeriului publicu, atătu de admirata de Europ'a, acēsta magistratura care onoreza tier'a nostra prin talentele si virtutile sale, se vede condemnata a remanē silentiosa si constrictata d'inaintea blastematului nepedepsitu. Resbunarea publica e desarmata.

(Va urmă.)

Transilvania,

Nasaudu, 26. ian. 1868.

D'intr'o epistola privata, ce prim'ramu de la o persona preastimata si demna de tota reputatiunea impartesimu urmatoriele date cari au unu interesu deosebitu pentru publiculu romanu:

..... In 23 si dilele urm. ale lunei c. comitetulu nostru districtualu tienu siedintie. Se cetira si se luara la desbatere adresele mai multoru comitate slovacesci d'in Ungari'a, prin cari universitatea nostra districtuala este recercata a spriginu la diet'a Ungariei programulu loru in caus'a natiunalității, — dar fiindu că aceste remasera inderetrulu spiretului timpului, ba chiaru si inderetrulu proieptului de lege

alu subcomisiunii dietei ung. — nu aflara par-tenire.

Cu acesta ocaziune observaică deveniramu in doue castre; de o parte ni-se propunea ca s'è spriginimu dorintia recercatoriloru prin o adresa către diet'a Ungariei, — era de alt'a — si cu bucuria am s'è-ti scriu, că acest'a erà majoritatea — fu respinsa propunerea, nu atătu d'in caus'a amentita, cătu mai vertosu d'in principiulu autonomiei si nedependintiei Ardealului; cei ce sustienura acestu principiu si nu recunoscera competintia dietei ung. au reusitu. — Lupt'a fu infocata si interesanta in incidintiele ei. Triumfarea autonomistiloru aduse pre barbatii regimului in mare perplesitate. — S'a cerutu — d'in incidentulu spriginirei slovaciloru — programulu pentru deputatii dietali, ceea ce s'a refusat, replicandu-se, că numai unu congresu natiunalu e competente la asiè ce-va. — Staruindu-se mai incolo, de partit'a regimului, că trebeu s'è marturisimu „Creditiulu politicu“ (programu), indrumaramu pre respectivii staruitori la diurnalele romane, in cari si-afla espressionu opiniunea publica a Rloru in caus'a natiunalității, apoi la programele, discussiunile si legile dietei transilvane d'in 1863. — S'au duplicatu cu o inventiune, captiosa la vedere, că comitetulu granitiarecu au tramisu, in caus'a proprietățiloru, una deputatiune la Pest'a, etc. de unde apoi guvernamentalii si-facu consecintiele loru. Inse li-se respunse că comitetulu granitiarecu, ca corpu moralu privatu, nu se pote identifică cu universitatea politica a districtului. Una cauza de certa, cestiune de dreptu, cum e ceea a proprietățiloru, o cautămu pre calea legii, a organelor regimului, adeca a acoloru dicasterie, cari ni-s'au impusu ori denumitu de guvernulu, — fire-ar acelea in Vien'a ori in Berlinu. De altmintre noi, nu c'èremu „gratia“ in caus'a resp. ei „dreptate!“ si aceea nu se pote exploată in sensu politicu. — Totulu e că sentimulu lipsa de unu programu precisu. „Domne, omu nu am, carele s'è me lase in apa candu o turbura angerulu!“

Intru adeveru lips'a unui programu natiunale, lucratu cu precisiune o sentimulu cu totii. Asupr'a deputatoriloru romani la diet'a Ungariei inca diace grea responsabilitate, de carea numai asiè voru scapă daca se voru imbarbată, voru scutură indolintia, prin care in timpu de unu anu, devenisera a fi „scopae dissolutae“ nebagati in sama neci de dieta, neci de guvernulu, carele nu si-ar fi luat cuteliarea prin organulu dlui Eötvös, a-i plesni in fatia in sied. diet. d'in 11 dec. a. tr. cu memorabil'a insultare că natiunalității d'in Ungari'a sunt inimicii interni, mai periculosi decātu inimiculu d'in afara. — Guvernulu magiaru nu ar fi desconsideratu intru tote, — precum s'a intemplat, — pre fiii natiunii nostre, daca deputatii romani imbratisiau solidaritatea celu putienu in cestiunea natiunalității, daca nu in tote. Pentru crutiarea unoru condeputati cu opiniunile loru cele nesalutare, ba stricaciose, s'a periclitatu caus'a in-se. Dar apoi deputatii feudali d'in Transilvani'a cătu au stricatu prin portarea loru? Numai Ddieu mai scie, de la care au s'è cera ertatiune. Ei cari figurau la diet'a d'in Sabliu ca mari romani, si pretindeau că sunt deputati natiunali, asta-di totu ei dicu: „Nu suntemu reprezentanti ai natiunii romane, ci a cutarui cercu!“ — Adeveru, adeveru graiti, nu sunteti reprezentanti ai natiunii, pentru că nu aperiati interesele ei. Situatiunea vostra aici e falsa, voi insive sentiti că stati ca-si pre carbuni viui. Opiniunea publica a Rloru ve persecut-za pana si in somnu, nu cutediati a privi in ochii condeputatoriloru vostri romani d'in Ungari'a. Consciintia ve mustra, s'è nu negati acest'a, că-ci tote vorbele vostre o dovedescu. Argumentele vostre cele futile mai sunt: „Am venitu la diet'a de incoronare, la care ne-au chiamatu Mare-Principele Trniei“. Mersu-ati acasa dupa acestu actu, ba ati venitu mai multi. „Daca au venitu Sasii cercu-spectii, de ce s'è nu venimu si noi?“ este altu pretestu si mai futile. Dar nu vedeti că legile d'in 48 au pastratu tote privilegiele Sasiloru neatinse, nu vedeti că ei facu statu in statu, si candu Romanii pretindu drepturi egale, li-se respunde că voru s'è sparga tier'a, voru statu in statu. Nu vedeti că Sasii sunt favoriti, coplii cei desmierdati ai guvernului de Vien'a si complicitii magiariloru intru apesarea Rloru. „Nu voru tienē aceste multu!“ este alta vorba de giab'a, ce nu se siede in gur'a unui deputatu, care ar trebui

s'è aiba consciintia missiunii sale. Voi faceti politic'a de dupa rezultatele ce potu cascigă unii s'eu alții, era nu conformu intereselor vitale a le natiunii romane. Prin tienut'a vostra ati ingreunatu multu si situatiunea deputatoriloru rom. d'in Ungari'a. Va veni timpulu candu vi-se va cere ca s'è aperiati autonomi'a Trniei aici in diet'a Ungariei, si nu veti potè-o, atunci cum veti plecā a casa la fratii de a caroru in-credere ati abusat? S'eu credeti că, prin influintia guvernului magiaru, veti fi intimpinati cu serenade? Dar de s'ar mai aflā si aiurea omeni denaturati, s'eu copli nepriceputi, cari s'è servesca de instruminte orbe pentru a face demustratiune in contra — „Gurei-Satului“, cum socotiti că veti potè astupā gur'a natiunii, carea e potinte? Opiniunea publica a natiunii este nemicitoria, neci unu guvernulu nu ve pote feri de despretiulu generalu.

Cestiunea acest'a o vomu luā alta data la discussiune mai detaiata, dupa ce vomu fi adunatu parerile barbatiloru de reputatiune si vomu fi cu datele a mana pentru a potè constatā adeverat'a opiniune a Rloru ardeleni, ceea ce acum numai in genere o potemu face.

Fratii Ardeleni s'è infintieze cluburi, s'è se adune, s'è se consulteze si s'è faca tote câte se potu pentru a pune basea unui programu natiunalu.

Deputatii rom. d'in Ungari'a au facutu inceputulu si credemu că in lata ce se voru reincepe siedintiele dietale, voru intrā, spre acestu scopu, in solidaritate, ceea ce li-au lipsitu pana acum'a, si voru intrā cu barbatia, resoluti a nu mai da inderetru pentru crutiarea altor'a, cari nu crutia insi-si natiunea de carea sunt tramisi. Mai bine putieni la numeru si intr' unu cugetu, decātu multi si scopae dissolutae.

(Cat. Censoriulu.)

Romani'a.

(Urmare.)

In siedintia de la 22 ian. supu presiedintia provisoria a dlui N. Gulescu.

Se da citire sumariulu siedintiei precedente si se aproba.

Se anuncia de biurou c'a venitu o protestare, subsemnata in limbele rusesca si grecesca, contra alegerei dlui Hajdeu.

D. Cogalnicianu dice că in parlamentulu romanu nu se vorbesce decātu romanescu; prin urmare ceea ce nu este in asta limba, nici nu trebeu a i s'è faca onorea d'a i se dā citire.

La ordinea dilei este urmarea discussiunei asupra validității alegerei dlui C. Niculescu (atia; carui-a i s'a contestatu impamentenirea ca Romanu.

D. C. Niculescu multiamcesce amiciloru sei politici cari l'au aperiati. I s'a contestatu validitatea alegerei supu motivu că nu este nascutu in Romani'a, si n'a dobenditu impamentenirea. Curtea de Casatiune prin decisiunea sa, carei-a cere a i se dā citire, a otaritu, casandu decisiunea tribunalului care i contesta impamentenirea, că a indepluitu formabilitățile cerute de lege pentru a avè drepturile de pamentenu. Cu ocaziunea discussiunei urmate ieri asupra cestiunii, s'au emis pareri asurde (protestări). Protesta la rendulu d-sale contra terminiloru ce s'au intrebuintiatu ieri contra d-sale. Dā citire unei adrese a consulatului rusescu prin care declara că nici odata n'a fostu supus rusescu. Daca consululu, carui-a se dice că este supusu, lu respinge, apoi, intreba ce automatu este dsa? a cui este? (risete.) Actulu de botezu l'a perditu, daru pote constatā prin o marturie supracrisa de patru persone respectabile că este nascutu in Romani'a, că este Romanu. Dā cetire acelei marturiri. Sfirsesce apoi dicendu că d'in acest'a, d'in sentintia curtii de Casatiune, se probeza că are tote drepturile de pamentenu.

D. G. Bratianu protesta contra cuventului neparlamentariu de asurdu cu care d. Niculescu a debutatu. Camer'a emite opiniuni: ele suntu supuse discussiunei, daru nu se potu numi asurde, căci astfelu se insulta natiunea carei-a i se spune că n'a sciutu ce alege. Dsa areta in amenuntulu cari suntu formalități cari trebuiescu a fi indeplinite pentru a dobindī impamentenirea. Nu potu fi valabile nise marturii date de membrii familiei căci este in natur'a lucruriloru ca membrii acleiasi familie s'è aiba simpatii si s'è se sprijine. S'a vorbitu de maiortate sdobitoare, de despotismulu maiortității; apoi s'è-si aduca aminte membrii drepti că anulu trecutulu au datu votulu loru dlui G. Papadopolu, care tota lumea scie că nu este Romanu, si cu tote aste maiortitatea dloru a impusu camerei pe d. Papadopolu. Nu se potu acusā Romanii că nu suntu ospitalieri; in totu deuna ei au primitu cu braciule deschise pe toti strainii si sperintia li a doveditu daca au facutu bine s'eu rou (aplause). D'aceea trebeu s'è deschidemu acumu bine ochii asupr'a cestiuniloru de impamentenire; s'è nu se creeze unu precedentu care ne-ar potè aduce noui rele. Dsa vorbesce apoi pe largu despre drepturile natiuniloru si ale individualu, dice că n' asemenea cestiune nu trebeu s'è fia in jocu decātu simtiementulu natiunale si s'è lipsesca cu totulu luptele de partite si personale. Conchide dicendu că este de parere a se numi o comisiune adhoc pentru cercetarea acesteii cestiuni.

D. Dim. Ghica protesta contra violintiei cermeniloru in-

rebuințiat de d. G. Bratianu; areta respectului ce-a avut totu deuna dsa pentru legile țerei și pentru România, patriotismul dsale atât de adese probatu.

D. D. Lupascu, dice că în discușiunea de ieri nu s'au intrebunțiatu termeni violinti directu contra dlui Niculescu, ci numai în genere contra acelor'a dintre străini cari nu facu, de câtu rēu României. Desvolta apoi drepturile natiunilor și demnitatea natiunale.

Vorbescu pe lungu în cestiune de regulamentu, dnii Gheorghiu, Zeucianu și Turnavitu cari s'irsiescu propunendu comitatul instituitu anume pēntru a cercetā cestiunea,

Se dā citire unei propuneri, suptscrise de mai multi deputati, prin care contestandu-se natiunalitatea dlui Niculescu, ceru a se trimite cestiunea în cercetarea unei comisii conformu art. 16 din regulamentu. Se pune la votu cu bile, dupa cerere, și se primesce cu 63 bile alb. contra 41 negre.

D. G. Bratianu vorbește în cestiune personale și se apera de imputārile ce-i a adusu D. D. Ghica că s'a esprimitu cu violentia.

Apoi se urmeza verificarea titlurilor și se prochiama de deputati: F. Robescu, C. Gradistianu, D. D. Ghica, St. Goleșcu, N. Goleșcu, C. A. Rosetti, D. Bratianu, I. Bratianu, D. Culoglu, T. Mehedințianu, Eugeniu Carada, T. Latesiu, Alecu Vasescu Dr. Polisu, G. Valenu, Titulescu, demisionatu, Boicea Radianu, I. Ghica, D. Genescu, C. Chirgeu, G. Niculescu Gardarianu, Petre Suci, Dumitru Gusti, A. Holbanu, A. Gheorghiu, Const. Corjescu, Anastasie Fatu, Petru Mavrogheni, Dr. P. Iatropolu, Ghita Dascalu, Caloian Plesioianu, Ion Marghilomanu; Costache Christecu, Gheorge Enescu Micescu, Gheorge Bratianu, Hurmuzachi, Dumitru Pruncu, Voinovu, Vidrascu Dumitru Ztinu, Gheorghie Apostolenu, Alesandru Balsiu, Dumitru Cozadini, Gheorghie Racovitia Costantin Mortinu, G. Ghitescu, A. Ionescu, Chenciu, I. Codrescu, Colonelu Rosnovanu, Grigorie Isacescu, Dumitru Georgiu, Vasile Zaharia, Nae Tataranu, A. Lazarescu, Nicolae Gogosia, Petre Rosianu, C. Savoiu, Grigorie Eliade, T. Giuvara Campiniu, A. Geani, Iosifu Niculescu, Casianu Leca, Chistea Gheorghiadu, Adamu Haretu, Gheorghie Adrianu.

Presedintele constata că fiindu prochiamați deja 100 deputati Adunarea electiva a României este constituita.

Dupace'a se continua verificārile și se prochiama deputati: Petre Ciuca, Costache Racovitia, Antoniu Cicu, Tacha Anastasiu, N. Moscu, Ioanu Vasiliu, Pana Buescu, Parusiefu, Apostolu Manescu, B. P. Hajdeu, Iorgulescu Scarlatu Turnavitu, Ales. Goleșcu, Sache Nicolau, Mantu Rufu, Dumitru Tacu, Petre Carpu, Racovitia, Colouelu Miclescu, Iona Latifu, T. Laurianu, Dumitru Iconomu, Al. Cociu; George Falcoianu, Nicu Balanescu, Dumitru Berea, Mihalu Colgalicianu, Dumitru Castroianu, I. Lorescu, Preotulu Gheorghie Siercanescu, Al. Lahovari, Grigorie Lahovari, Scarlatu Calinescu, Stamati Budurescu. Deci Camer'a deputatiloru a prochiamați 139 de deputati, și conformu regulamentului în diu'a urmatoria (23 ian) a procesu la desbaterea alegeriloru contestate.

Senatulul în ședinț'a de la 21 l. c. a finitu verificarea titlurilor și în 22 l. c. a procesu la formarea biuroului definitivu.

Noutăți Straine.

FRANCIA. Paris. Foi'a ofic. „Moniteur“ ulu ni aduce raportu despre starea financiale a Francei. Detori'a flotante în 1 decemvre 1867. s'a suitu la 963 milioane. Asemenandu percepțiunile bugetului d'în 1867. cu sum'a votata, se vede unu deficitu de 26 milioane. La acēst'a se mai adauge creditulu extraordinariu de 158 milioane votatu în 31 Maiu, și speșele expeditiunii de la Roma, sum'a totale 189 milioane, ce e de lipsa pentru licuidarea erogatiuniloru facute în 1867. Raportulu demustra, că erogatiunile pe anii 1868 și 1869 se voru immulti și asiē este invederata necesitatea unui imprumutu suplinitoriu circiter de 82 milioane pentru a se repartī în bugetulu anului 1868 și 69.

Raportulu amintesce, că în interesulu aperierei patriei și a onorei natiunale e de lipsa straformarea materialului de marina, pentru care ministeriiloru de resbelu și marina ar' trebu' avisata o suma de 187 milioane, ce se va intrebunția spre acestu scopu.

Forte s'aru insicla ori-cine, candu aru crede că prin acēst'a s'au implinitu tote, dara totu-si ce este mai esentiale pentru inarmare, s'ar' efēptul cu chiel-tuielele de susu.

Raportulu dice, că unu imprumutu de 440 milioane ar' implē tote lacunele. Fondulu Casei de dotațiune a armatei nu e disponibil. Imprumutulu se va efēptu prin subscriptiuni. Raportulu propune ca plati-rile imprumutului sē se imparta în 20. de termini.

În privinț'a imprumutului messicanu dice, că proprietari obligatiuniloru au dreptu nedisputaveru la venitul de 1.680,000 depusu în cas'a de consignatiune și la 5 milioane depusi în cas'a de licuidatiune.

ISPANIA. Madridu. Corpulu legelativu a votatu unanimu proiectulu de imprumutu pentru straformarea armelorū ostesiloru pedestri. Generalulu Narvaez cu ocașiunea acēst'a tienū o cuventare forte categorica, în care multimesce camerei, că a votatu imprumutulu danū prin acēst'a doveda, că consentiesce cu politic'a guvernului. Generalulu a adausu în fine, că acēst'a e remuneratiunea cea mai pretioasa, ce a capetatu orecandu pentru servitiulu sēu facutu patriei. „Legea acum votata — dice elu — e atare, încātu a o desbate nu e cu potinț'a. si eu insumi asiū fi primit'o fāra nice o intardiare, inca si atunci, candu asiū siedē pre bancele opoșitiunei. — Potu asecurā camer'a că armele date lgiuniloru se voru intrebunția numai pentru aperiarea reginei, dinastiei și pentru institutiunile liberali a le țerei.

Dicu pentru institutiunile liberali a le țerei, că-ci pre langa tote, că multi acusa ministeriulu cu nesuintie retrograde, eu si colegii mei vomu fi totu-deuna sinceru constitutiunali. Fiindu convinsu despre lealitatea reginei, mai departe si despre acc'a, că D. vostre nu veti fi niceodata necredintiosi juramentului depusu, cu tar'a trebuie sē ne luptāmu a invinge elementulu anarchicu și necompatibile cu tro-

nulu. Noi cunoscemu intentiunile cele bune a le tronului, si trebuie sē spunemu francu, că si atunci, candu faptele nostre voru fi reprobate, caus'a e de cautatu în noi; că-ci dorinti'a cea mai ferbinte a reginei e, ca constitutiunile liberali si tronulu sē fie în legatură strinsa la olalta.“

Varietăți.

** (Rogatiuni pie.) Foiele magiare scriu, că Petru Atzél siedē cu orele în baserica romana și sērbesca d'în Arad numai sē pota fi alesu deputatu la alogerile venitorie. Români și sērbii voru cunoscē activitatea dsale desvoltata pentru binele acestoru douē natiunalități și voru sci căta atention merita atâtu portarea dlui amintitu, câtu și necasulu foioiloru unguresci, cari vediendu, că unu unguru intra în baserica romana, striga în gur'a mare: că „nu cutoza a se rogā Domnediculu unguriloru.“

** (Kossuth și Deák.) Societatea d'în Arad pentru cultur'a poporului ung. la propunerea ingineriului Stefanu Vaalese pe Kossuth cu mare însufletire și entuziasmu de membru onorariu. Unu credintiosu alu partidei lui Deák, Franciscu Kishalmi, a poftitu sē se alega și Deák, inse fu intempinat d'în partea celoru presinti cu strigare: „nu ne trebuie.“ La acēst'a observa o foia ung. că precum se vede partid'a lui Deák în Arad adi mane va avē numai unu triumviratu în personele D. Atzél, Varjassy și Tabady.

** (Frack-urile în Pest'a) Incepu a se rovi în mare mesura. Înainte de ast'a cu 6—7 ani se potea ceti în diurnale că d'în Dunare s'a scosu unu șieru, în care se affā unu nemțiu de paie cu fracku și cu unu guleru ce-i ajungea pana la urechi, pre care, d'în prea mare iubire cătra acestu portu, lu-aruncasera în Dunare. Dar' precum se vede, ungurulu nu se pote deslipi cu un'a cu douē neci de portulu nemțului. Ei lu-aruncara în apa, ei lu-scosera, și asta-di, caindu-se pentru impietatea comisa, stringu era-si fraculu cu multa caldura la anim'a unguresca. Jidovii din Pest'a, cari — precum suntu totu apostatii — erau mai însufletiti pentru pinteți și pēlérie „ciardasie“, tienundu unu balu splendidu se infatiosara mai toti în frackuri. Astor'a le urmau apoi tenerii boeri (fiatal magnāsok), cari inca luara frackulu la balulu juristiloru de a lalt-eri sera (29, l. c.). Semnu că se intieptiescu si vedu si ei că frackulu acēl'a este vestimentu europēnu, apoi chiaru de ar' fi numai nemțiescu, daca delegatiunea cea unguresca se pote intielege cu cea nemțiesca în ședințiile comuni unde nu-e iertatu a grai și totu-si trebuie sē lucre ce-va, pentru ce sē nu pota suferi ungurulu frackulu nemțului, cu care nu pote avē nici o disputa?

Indreptare. În Nr. 9 alu „Federatiunii“ d'în articolulu „Aginti politici“ s'au lasatu prin nebagare de sama căte-va cuvinte, fāra de cari pasulū intregu nu are intielesu. Deci pre fat'a I. Column'a 3. versulu 14. este a se suplenni „D. Eötvös ar potē reclamā acele sume, ce se dau pre scopuri analge, în favorea portufoiului sēu celui golu; dieu! ar potē despune, etc.“

Proprietariu, redactoru respundictoriu și editoriu:
ALESANDRU ROMANU.

Comunicatiunea drmuriloru de feru.

Vien'a-Pest'a-Segedinu-Temisior'a-Baziasiu.

De la Vien'a	pleca la 7 ore 45 min. dem.	și la 8 ore — min. ser'a.
„ Posionu	„ 10 „ 24 „	„ 10 „ 51 „
„ Neuhäusel	„ 1 „ 23 „	„ 1 „ 54 „
„ Pest'a	„ 5 „ 19 „	„ d. m. „ 6 „ 31 „
„ Czegléd	„ 7 „ 54 „	„ 9 „ 14 „
„ Segedinu	„ 12 „ 12 „	„ noptea, 2 „ 55 „
„ Temisior'a	„ 3 „ 35 „	„ dem. „ 7 „ 47 „
„ Jasenov'a	„ 8 „ 4 „	„ *)
„ Beseric'a-Alba	„ 8 „ 40 „	„
Sosescu în Baziasiu	la 9 „ 10 „	„

*) De la Temisior'a la Baziasiu comunica nnumai odata.

Baziasiu-Temisior'a-Segedinu-Pest'a-Vien'a.

De la Baziasiu	pleca la 5 ore 55 min. d. a.
„ Beseric'a-Alba	„ 6 „ 27 „
„ Jasenov'a	„ 7 „ 6 „
„ Temisior'a	„ 10 „ 40 „
„ Segedinu	„ 2 „ 26 „
„ Czegléd	„ 6 „ 35 „
„ Pest'a	„ 9 „ 55 „
„ Neuhäusel	„ 1 „ 52 „
„ Posionu	„ 4 „ 48 „
Sosescu în Vien'a	la 6 „ 36 „

Jasenov'a-Oravit'a.

De la Jasenov'a	pleca la 8 ore 30 minute demanēti'a
„ Jam	„ 9 „ 12 „
„ Racasdia	„ 10 „ 12 „
Sosescu în Oravit'a	la 10 „ 57 „

Oravit'a-Jasenov'a.

De la Oravit'a	pleca la 4 ore — minute dupa mediadi.
„ Racasdia	„ 4 „ 45 „
„ Jam	„ 5 „ 38 „
Sosescu în Jasenov'a	la 8 „ — „

Vien'a-Oradea-Mare.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
„ Pest'a	„ 6 „ 35 „
„ Czegléd	„ 9 „ 27 „
„ Püspök-Ladány*)	„ 1 „ 58 „
Sosescu în Oradea	la 4 „ 38 „

*) Cale laterale duce la Dobritinu, unde sosescu la 3 ore dupa mediadi.

Oradea-Mare-Vien'a.

De la Oradea	pleca la 10 ore 6 minute demanēti'a
Sosescu în Püspök-Ladány*)	„ 12 „ 48 „
„ Czegléd	„ 5 „ 41 „
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „
„ Vien'a	„ 6 „ — „

*) Cale laterale vine de la Dobritinu.

Vien'a-Aradu.

De la Vien'a	pleca la 8 ore — minute ser'a.
„ Pest'a	„ 6 „ 25 „
„ Czegléd	„ 9 „ 47 „
„ Szolnocu	„ 11 „ 2 „
Sosescu în Aradu	la 5 „ — „

Aradu-Vien'a.

De la Aradu	pleca la 10 ore 15 minute demanēti'a
„ Solnocu	„ 4 „ 22 „
Sosescu în Czegléd	la 5 „ 33 „
„ Pest'a	„ 8 „ 37 „
„ Vien'a	„ 6 „ — „

Vien'a-Paris.

De la Vien'a	pleca la 4 ore 30 minute ser'a.
„ Salzburg	„ 1 „ — „
„ Monacu	„ 5 „ 45 „
„ Stuttgart	„ 11 „ 45 „
„ Mühlacker	„ 12 „ 55 „
„ Carlsruhe	„ 2 „ 10 „
„ Strassburg	„ 5 „ 25 „
Sosescu în Paris	la 5 „ — „

Paris-Vien'a.

De la Paris	pleca la 8 ore 35 minute ser'a.
„ Stassburg	„ 8 „ 57 „
„ Carlsruhe	„ 10 „ 40 „
„ Mühlacker	„ 12 „ — „
„ Stuttgart	„ 1 „ 20 „
„ Monacu	„ 8 „ 30 „
„ Salzburg	„ 1 „ 30 „
Sosescu în Vien'a	la 9 „ 30 „

Comunicatiunea postelorū.

De la Oradea-Mare la Clusiu, pleca în tote dilele la 6 ore 30 minute dupa mediadi, sosescu în Clusiu la 1 ora 30 minute dupa mediadi. Cale de 19¼ mile, tiene 18 ore 40 minute, costa 10 fl. 92 cr.
 „ Clusiu la Oradea pleca în tote dilele la 12 ore diu'a, sosescu în Oradea la 6 ore 40 minute demanēti'a.
 „ Aradu la Sibii (prin Dev'a) pleca în tote dilele la 7 ore ser'a, sosescu în Sibii la 2 ore 15 minute noptea. Cale are 34¼ mile, tiene 31 ore 15 minute, costa 20 fl. 2 cr.
 „ Sibii la Aradu (prin Dev'a) pleca în tote dilele la 7 ore ser'a, sosescu în Aradu la 1 ora 45 min. noptea.
 „ Temisior'a la Sibii pleca în tote dilele la 6 ore deman. sosescu în Sibii la 1 ora 30 min. dupa mediadi. Cale de 36¼ mile, tiene 31 ore 40 min., costa 20 fl. 44 cr.
 „ Sibii la Temisior'a pleca în tote dilele la 12 ore diu'a, sosescu în Temisior'a la 7 ore 40 minute ser'a.
 „ Temisior'a la Orsiova pleca luni-a, marti-a, joi-a, și sambet'a la 6 ore demanēti'a, sosescu în Orsiova la 6 ore deman. Cale de 26¼ mile, tiene 24 ore, costa 14 fl. 98 cr.
 „ Orsiova la Temisior'a pleca dominic'a, marti-a, mercuri-a și vineric-a la 6 ore ser'a, sosescu în Temisior'a la 6 ore ser'a în diu'a urmatoria.

De la Temisior'a la Aradu pleca în tote dilele la 6 ore dem. sosescu în A. la 11 ore 45 minute diu'a. Cale de 7 mile, tiene 5 ore 45 min., costa 3 fl. 8 cr.
 „ Aradu la Temisior'a pleca în tote dilele la 2 ore dupa mediadi, sosescu la 7 ore 45 minute ser'a.
 „ Sibii la Clusiu pleca în tote dilele, la 3 ore d. m. sosescu la 9 ore 20 min. deman. Cale de 21¼ mile, tiene 18 ore 20 min., costa 12 fl. 18 cr.
 „ Clusiu la Sibii pleca în tote dilele la 5 ore dupa méd. sosescu la 11 ore 50 min. diu'a.
 „ Sibii la Brasiova pleca în tote dilele la 5 ore dupa méd. sosescu la 7 ore 25 min. deman. Cale de 18½ mile, tiene 14 ore 25 min., costa 10 fl. 86 cr.
 „ Brasiova la Sibii pleca în tote dilele la 7 ore ser'a, sosescu la 9 aeman.
 „ Sibii la Muresiu-Osiorheiu pleca luni-a, marti-a, vineri-a, și sambet'a la 7 ore ser'a, sosescu la 1 ora 5 min. d. m. Cale de 19¼ mile, tiene 18 ore 5 min. costa 10 fl. 78 cr.
 „ Muresiu-Osiorheiu la Sibii pleca luni-a, marti-a, mercuri-a și sambet'a la 8 ore demin. sosescu la 2 ore 35 min. noptea.